

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO. MJESEČNO
K 2-50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, četvrtak 3. prosinca 1914.

BR. 164

BEOGRAD ZAUZET.

Beč, 2. prosinca. Sa južnog ratišta javlja se službeno:

Njegovo Veličanstvo primilo je danas od zapovjednika pete armade generala Liborija Franka slijedeću brzojavnu čestitku:

„Presretan umoljavan Vaše Veličanstvo, na dan 66. obljetnice slavne vladavine, da blagoizvoli primiti najsmjernije čestitke pete armade, a isto tako da smijem podastrijeti i najponizniju vijest, da je Beograd danas od četa pete armade bio zaposjednut.

FRANK“.

Pad Beograda.

Uz poklik „Živio hrvatski kralj Franjo Josip I!“ jučer je prijestolnica kraljevine Srbije bila zauzeta. Beograd je osvojen po vojskovodji Hrvatima, generalu Liboriju Franku, rodom splićaninu, i po vojnicima Hrvatima iz Banovine, od kojih je isključivo sastavljena armada generala Franka. Hrvatska zastava vijori beogradskim ulicama.

Generale Hrvate i ovaj put zapala je velika uloga, kako na južnom tako na sjevernom ratištu. Beogradjani, primajući vojsku Habsburške Monarkije, primiti će ne neprijatelje ma braću, koji su pošteno za njih mislili i za kraštvo iskreno djelovali.

Narod naš u Bosni imao je prilike vidjeti, kakvom ljubavlju hrvatska mu braća dolaze, i ako pobjednici. Kako je prva ustaška puška u Nevenčinju pukla uz poklik hrvatskom kralju, tako je i okupacija izvedena po hrvatskom vojnom zboru, vodjenu od Hrvata generala baruna Josipa Filipovića, kojemu bijaše dosudjeno da bude i prvim poglavicom okupirane Hercegovine. Onda je hrvatski sabor u adresi 28. rujna 1878. Njegovom Veličanstvu predočivao, da bi se „zadovoljstvo, koji je monarkija preuzela okupacijom Bosne i Hercegovine, mogao trajno osigurati samo onda, ako se ustroj zadovoljene pokrajine malo po malo tako udešiti, kako bi se vremenom mogao pripojiti na ustroj kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije“.

Onda je, istom adresom, hrvatski sabor tražio sjedinjenje svih hrvatskih zemalja, kao jedino rješenje je bosanskog pitanja.

I zadatak Monarkije u Srbiji bit će olakšan, ako hrvatski narod bude zadovoljan. Dužnost je hrvatskih delegata na zajedničkom saboru u Pešti, da, kad nemamo na okupu hrvatskog sabora, u tom smislu pozdrave okupaciju Srbije.

U SRBIJI.

BEČ, 2. prosinca Službeno se saopćuje:

Pošto se neprijatelj nalazi na uzmicanju, jučer nije bilo nikakvih većih borava. Napred poslali odjeli za izvide sudarili su se sa neprijateljskim stražnjim četama te više stotina Srba zarobili.

Dojam o zauzeću Beograda.

BEČ, 2. prosinca Vijest o ulazku naših četa u Beograd izazvala je na sjevernom ratištu neopisivo veselje.

Na Karpatima.

BEČ, 2. prosinca Službeno se saopćuje: Operacije na Karpatima nisu dovele još do nikakva rezultata.

Opsada Przemysla.

BEČ, 2. prosinca. Službeno se saopćuje: Pred Przemyslom ostaju Rusi, pod dojmom zadnjeg ispada naše posade iz opsjednute tvrđave, pasivni. Više neprijateljskih avijatičara bacalo je bomber ali bez uspjeha.

U RUSIJI.

BEČ, 2. prosinca. Službeno se saopćuje:

Na našem frontu u zapadnoj Galiciji i u

ruskoj Poljskoj uopće je i jučer vladao mir. Prošle noći bio je odbiven ruski napadaj sjevero-zapadno od Wolbroma.

Bojevi u prostoru zapadno od Noworadomska i kod Lodza počеше se razvijati povoljno.

80.000 zarobljenih.

BERLIN, 2. prosinca. Službeno se saopćuje:

U sjevernoj Poljskoj bojevi se nalaze u normalnom toku.

U južnoj Poljskoj neprijateljski napadaji bili su odbiveni.

Vijest, da je u broju 43.000 zarobljenih Rusa zadržano i 23.000 zarobljenih kod Kutnođa, neispravna je. Istočna vojska zarobila je u bojevima kod Vloclaveka, Kutnođa, Lodza i Lowicza od 11. studenoga do 1. prosinca više od 80.000 neozledjenih Rusa.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 2. prosinca. Službeno se danas saopćuje:

U argonskoj šumi bila je zauzeta jaka podporna tačka. Dva častnika i 200 vojnika bilo je zarobljeno.

KRONIKA.

Iz Berlina javljaju: Nadovezujući izvještaju ruskog generalnog štaba od 29. studenoga o epizodi u tako uspješnim borbama za Nijemce kod Lodza, ustanovljuje se da su djelovi njemačke vojske koji, su u predjelu istočno kod Lodza operirali protiv desnom krilu i leglima Rusa, bili iz legla opet ozbiljno ugroženi od jakih ruskih sila sa istoka i sa juga. Nijemci su se pred njihovom frontom povukli poslije nego što su u trodnevnoj žestokoj borbi povukli Ruse u obruč napravljen od Rusa. Kod toga su zarobili 12.000 Rusa, 25 osvojenih topova, a da sami nijesu izgubili niti jednog topa. Sobom ponijeli su skoro sve ranjenike. Gubitci nijesu naravno bili laki obzirom na položaj, ali niti strašni. Svakako ovo je bilo najsajnije djelo cijele vojne.

Prema vijestima, koje su stigle iz Italije, turskim je četama uspjelo prijeći suski prokop kod El Uharna na jezeru Balah. Turci su zaposjele obje obale prokopa i suski kanal za transport engleskih četa zatvorili.

„Norddeutsche All. Zeitung“ donosi da je Engleska u društvu sa Belgijom pripravljala iscrpljivo još u miru ne samo diplomatski, ali i vojnički rat protiv Njemačke. Njemačka vojska ponovno je zarobila tajne vojničke knjige koje potječu od engleskog generalnog štaba o belgijskim putevima i rijekama. Ovi dokumenti dokazuju petgodišnje pripravljanje za rat u neutralnoj Belgiji, a ti nijesu drugo već tajni službeni propisi za englesku vojsku, koja će se tamo boriti.

„Frankf. Ztg.“ javlja iz Tokija: Protiv njemačkog su brodovlja, koje je nedavno uništilo englesku eskadru, sastavili saveznici tri eskadre.

Iz Londona javljaju: Na zamolbu je belgijske vlade preuzela engleska vlada vojničku zaštitu nad državom Kongo.

Slaveni u Insbrucku.

Ranjeni Hrvati. — Knjige i novine. — Hrvat gorostas.

Glas našega znanca onamo nije bio glas onoga, što vojuje u postinji, nego mu se već odazvalo koje plemenito srce, a nadamo se, da će još koje.

Eto što nam ovih dana piše: „Osim „Novina“ iz Zagreba, dolaze mi dnevno po 4 broja „Slovenca“ iz Ljubljane; a društvo sv. Jerolima u Zagrebu poslalo mi 15 ljepljivih i zabavnih knjiga, kojima se dalmatinci sada najradije bavljaju. Obratio sam se upravama „Dana“ u Splitu i „Smotre Dalmatinske“ u Zadru (a i jedan vaš ovađnji prijatelj je to isto učinio op. ur.), ali još ne vidim od tuda ništa, pa im se sada opet preporučujem. A preporučio sam se i upravi „Naše Gospe Lurdske“ na Rijeci i „Glasnika Srca Isusova“ u Zagrebu. Silarski zavod „Artigianelli u Tridentu poslao mi je badava 500 (pet stotina) ukusnih, svetih sličica sa hrvatskim takstom, i isto toliko medaljica. Ja sam mu se u ime Hrvata javno zahvalio u listu „Il Trentino“. Milo mi je zahvaliti i Vama za priposlana 22 istiska onoga broja „Hrvatske Misli“, u kojemu je bio moj dopis. Vi šaljete ili puno ili ništa! (Slati ćemo Vam redovito 2-3 istiska, op. ur.). Nadam se ipak da odsle ne će mi hrvatskim ranjenicima faltar ni knjiga ni novina, i

Od amo prispijelih Slavena jedan je već umro. I ako mlad, od samih 28 godina umro je sasvim spokojan. Ja sam ga sam providio svim utjehama sv. vjere i nijesam gn ostavio do zadnjega daha. Malo prije smrti reče mi halvalno: Umirem zadovoljan uz hrvatskoga svećenika. Njegova se uzorkršćanska smrt ugodno dojmila tirolaca, te se na nju osvrnuo i mjestni list „Neue Tiroler Stimmen“.

Kad smo ovdje na kolodvoru očekivali prve naše slavenske ranjenike, najednom nastala neka znatiželjna žurba prama ranjeničkom vlaku. Tirolci su sad spazili da da su oni još manji nego li su to do sada mislili. Iz vlaka se teškom mukom izvukao Hrvat iz Bosne visok 2 (dva) metra i 18 centimetra, a 87 (osamdesetisedam) cm. širok.

Od medicinera F. D. u Insbrucku primamo i rado doizovimo:

Jer sam daleko od mile nam Dalmacije, rijetko imam zgodu, da čitam vaš cij. list. Slučajno se namjerih na br. 146, od 11. studenoga, pa mi se eto nada prilika, da pročitam pismo jednog svećenika-Talijana o Slavenima u Insbrucku.

Pohvalno i hvalevrijedno je, što se u osobi katoličkog svećenika nađe osoba, čije srce, ako i ne možda jednako sa svima, a to ipak sa svima ljudima bez razlike narodnosti kuća. Milo nam je, što možemo toj osobi zabijeziti čin kršćanske ljubavi napram iskrnjemu, pak smo zato zajedno sa hrabrim i ovađnjim sinovima hrv. naroda, koji amo u Insbrucku, daleko od očišne grude borave, zahvalni dotičnom gospodinu za tako plemeniti dokaz poštivosti, skribi i očišne ljubavi napram našim ranjenicima.

Zao nam je pak, što je taj gospodin gospodin u tom pismu napisao: „Milo mi je tihi jadnih Slavena, nitko da bi znao izmijeniti s njima par riječi...“, kad znamo, a i svjedoci smo, da naše hrv. a i slovenske, te ostale Slavenske ranjenike obilaze gotovo dnevno 20 Isusovaca, što bogoslova što svećenika, koji im svojevrijedno donose novine, a i knjige i to iz njihove vlastite zavodske knjižnice. Za Poljake, Rutene i Slovake ide to iz shvatljivih razloga teže, premda su spomenuta gospoda uz njihove sunarodnjake i za njih u tom pogledu na razne strane upravlili molbe,

Zatostno je, da naša hrvatska javnost pušta s vida u tudnjim boravcima ranjenika, dok ovdje u Innsbrucku na mnogim izložnim mjestima vidjamo škrabice, a na njima napisano: „umoljava se za listove“ za ranjene Tirolce, koji borave u tudnjini“. Nebi li se takva što moglo i u Hrv. krajevima za naše hrv. ranjenike poduzeti? Za Slovence je u tom pogledu mnogo bolje, jer za njih na spomenu gospodu dolazi dnevno 6 listova, što dnevnik što tjednik.

Doduše s našim uopće slavenskim ranjenicima ide prilično teško, jer uz toliki broj ranjenika - više tisuća - teško ih je uvijek i naći, a mi znamo, da su i tu spomenuta gospoda upravlili molbe, nebi li se naše ljude kao i drugih narodnosti zajedno u iste bolnice smjestilo. Po više se puta dogodilo, da u bolnici od par stotina ranjenika prebiva tek po jedan Hrvat. Od kojega je to neugodnosti za dotičnika, nevišta njem. jeziku, a i za one, koji bi rado svoje sunarodnjake pohodili, ne treba ni da se govori. Što spomenuti gospodin znade za 27 samih ranjenika Dalmatinaca, recte Hrvata iz Dalmacije, možemo izjaviti, da do sada od početka rata od spomenute gospode nije nijedan otkriven. Ima češće Bosanskih Hrvata, te onih iz Hrvatske.

Toliko iznesoh istine radi, a gospoda, koja bi željela slati hrv. ranjenicima bilo novina ili što drugo, čim bi si oni mogli prikriti dugočasno vrijeme, a i ublažiti svoje teške i neugodne boli, mogu to učiniti na sljedeće adrese: - O. Petar Perica D. J. Jesuiten Collegium Filigasse 2. in Hrv. kat. akad. društvo „Kučić“ Schöpferstrasse 24. Innsbruck.

med. F. D

Poruke uredništva za fr. C. B. u Innsbrucku. O. B. Polonijo ustupa 24 knjige za Vas. Dak Josip Uhlčić 2 knjige. Dn. Krsto Stošić 1 knjigu i dva godišnjaka „Naše Gospe Lurdske“. G. djeca Paut 4 knjige i K 3 za nabavu štiva hrvatskim ranjenicima u Innsbrucku.

Ko želi istima, po primjeru ovih, što-god dostaviti, a ne zna kako, upućujemo ga na O. B. Polonija, ovdje u samostanu sv. Frane.

Domaće vijesti.

„Akcija“ hrvatskih delegata. Prama zagrebačkim novinama i mi smo javili da su hrvatski delegati grof Marko Pejascevič i Guido pl. Heljanović u ime hrvatske delegacije ministarskom predsjedniku Stjepanu grofu Siszi predali jedan memorandum.

Kako „Hrv. Korp.“ doznaje, ta vijest nije istinita. O memorandumu uopće nije bilo govora. Oba su gospodina bila kod ministarskoga predsjednika samo da s njim konferiraju o izjavi lojaliteta hrvatskih zastupnika na zajedničkom saboru.

Grad i okolica.

Radost nad zauzećem Beograda. Jučer po podne prispjela vijest o zauzeću Beograda, sinoć pak službeno potvrđena, izazvala je veliko veselje. Danas je grad u svečanom roku; večeras rasvjeta grada. Općinski upravitelj u tu svrhu upravilo je na građanstvo proglas.

Općina šibenska Njegovom Veličanstvu. Prigodom jučerašnjeg goda upravlja je općina šibenska Njegovom Veličanstvu homogijalne čestitke.

Šibensko učiteljsvo za zakladu Franje Josipa I. jučer, nakon crkvene svečanosti, učiteljsvo grada obdržavalo je sastanak pod predsjedanjem kotarskog nadzornika g. St. Sinčića, te je zaključilo da na spomen 66. godišnjice vladanja Njegovog Veličanstva osnuje zakladu Franje Josipa I., iz koje će se svake godine na 2. prosinca dijeliti potpore na siromašne učeničke pučke i građanske škole kojima je o-tac poginuo u boju za kralja i za dom. Na samom sastanku sakupilo se 800 kruna.

Ovo djelo vrijednih pučkih nastavnika vrijedno je svake hvale i dostojno nasljeđivanje.

Realna gimnazija jučer je, na svečani način, proslavila veliki god. šestdesetšeste godišnjice vladanja Nj. Veličanstva. U jutro na 8 sati svi učenici, praćeni od svojih profesora, krenuli su, u povorci, iz zagrada u crkvu. Ondje se je držala svečana služba božja, preko koja je učenički pjevački zbor izveo lijepu troglasnu misu. Na svršetku pjevala se „Zahvalnica“ a zaključilo se je sa Carevkom. Učenici su se zatim korporativno povratili u zavod, gdje im

je gosp. upravitelj držao shodni i lijepi prigodni govor o sretnom vladanju Nj. Veličanstva, koji su učenici pratili najvećom pomnjom i interesom te na koncu uskliknuli trokratni „Živio!“ Svečanost je zaključilo pjevanje „Carevke“.

Kao ugodnu uspomenu ovog velikog dana učenici su stavili, za prvi put, jednoličnu kapu, što se je najljepše dojmilo građanstva.

U katedrali preko pontikalne mise i jučer je pjevao zbor realne gimnazije. Učenici su ovog puta u velikom broju pjevali lijepo, te su vrijedni svake pohvale i priznanja.

Koncert za proslavu zauzeća Beograda. „Šibenska Glazba“ koncertirat će večeras u 6 sati pred „Hotel Krka“.

„Crvenom Križu“ poklonili su: Da počaste uspomenu Xenije Savin: Palladino Luigi K 2, Caleb Martino 2, Kovačević Nicolao 2, Novak Dušan 2. Da počaste uspomenu Ivana Kulčić, Obitelj Dr. Frane Dulibića K 10. Da počaste uspomenu Edunn Kovačević obitelji Giovanni Medić K 2. Gosp. Fontana-Valsalina Umberto mjesto ulaznice na 3 predstave za „Crveni Križ“ K 12.

JAVNA ZAHVALA.

Revnm uredovanjem gosp. Tome Bumbera, redarstvenog općinskog povjerenika, kao i gosp. I. Blažentića, opć. redar. stražmeštra, uspjelo mi je doći u posjed mog zlatnog prstena odnešena mi iz moje kuće pred više vremena.

Ovim izraziti mi je moju osobitu harnost i zahvalnost.

Dionisio Paladino,
privatni trg. činovnik.

MLIJEKO: kraljice i ovčije, čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 48 para litar, Uzorna Mljekarna J. Drezga.

PREDPLAČUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“
CENTRALA U TRSTU
Via della Cassa di Risparmio 5
(Vlastita kuća).
PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Spjeljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno veterskijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvećene založnice unovčuju se kod
Jadranske Banke u Trstu i svih njezinih podružnica.

Uložne knjžice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguravanje efekata proti gubitku na tečaju pri uvećuju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenata, odredaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vaglia, naputnice. — Predjmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srečke, robu (Warrants), brodove itd. - Gradjevne vjeres. — Pretinici (Safes) za čuvanje vrijednota u učelnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.

Dionička glavnica K 8.000.000. — Priljeva K 700.000.

JADRANSKA BANKA PODRUŽNICA ŠIBENIK

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU
u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG.)

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPADAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRABDA BRZA I SOLIDNA.

JOSIP ZAMOLA

ovlaštani dekorativni slikar U ŠIBENIKU.

Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva.

Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povisiće cijene. Dosta je obavijestit ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu.

Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima.

MODE SALON

Marija Dundić

— ŠIBENIK —

Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i nakita najnovije vrsti za gospodje i gospodjice. Novosti za zimsku sezonu.

Prima popravke iz najumierjenije cijene. 10-10

2 sobe sa pokućstvom

po mogućnosti. NA OBALI traži se odmah. Obavijesti daje uredništvo. „Hrv. Misl“ 3-3

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpachaovac, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :- Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

PIO TERZANOVIĆ

TRGOVAC - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA Rukotvorina, Odiela, Cipela

Galice, sumpora i gume prve svjetske tvornice

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOJJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRISNOG ČISTOG PAPIRA I OBOJJA

Najprikladniji dar za Božić i Novu Godinu

kojim se može šivati, veziti i vrpsti. Singer Comp. šivaći strojevi

dioničko društvo ŠIBENIK, Glavna ulica.